

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου-πολιτικός μηχανικός/ ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης - χημικός μηχανικός - μηχανικός Περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΤΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. Για τις απόψεις/ σκόλη/ εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Θάλασσα, θάλασσα....

Την περασμένη βδομάδα βρέθηκα στην Αγία Νάπα και στην Πάφο. Σας μεταφέρω τρεις εντελώς διαφορετικές περιπτώσεις, από ακτές τις κάθε περιοχής, οι οποίες αναδεικνύουν περίτρανα ότι, δυστυχώς, δεν ζούμε... το τέλος των ψευδαισθήσεων! Ούτε το τέλος των παρακρούσεων, ούτε καν το τέλος αυτής της ανοησίας που διατρέχει διαχρονικά, κάθετα και οριζόντια, αυτό τον τόπο. Είτε υπό τη μορφή διαπλοκής, είτε ως αποτέλεσμα της ατιμωρησίας, είτε ως αποτέλεσμα ενός αναποτελεσματικού κράτους που πνίγηκε σε υπερκανονιστικές διατάξεις, αλλά αδυνατεί να ανταποκριθεί στα αυτονόητα.

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

Αγία Νάπα, περιοχή δεν θα σας πω, να το βρείτε μόνοι σας, είναι λίγο off road. Κάποιος άγνωστος Χ, πήρε έναν εκσκαφέα, μεγάλο προφανώς, και επί κάποιες βδομάδες (φαντάζομαι) έσκαβε και ίσιωνε την ακτή. Τη βραχύδη ακτή, με τον πολύ χαρακτηριστικό ψαμίτη της περιοχής, που είναι τόσο όμορφος και σπάει τόσο δύσκολα. Και έκανε κάτι εντελώς εξωφρενικό. Δείτε τη φωτογραφία: ένα πρανές 4-5 μέτρα ύψος, μια εκσκαφή απίθανη, φαραωνικών διαστάσεων. Ο δήμος ανησυχεί, θέλει να κάνει κάτι. Προσπαθεί να βρει μια λύση. Δεν μπορεί να μείνει η ακτή έτσι. Άσε που με μια βροχή όλα τα ασπροχώματα της εκσκαφής θα πέσουν μέσα στη θάλασσα και θα γίνει η χαρά του βούρκου. Οπωσδήποτε ο ένοχος δεν έχει ακόμα αποκαλυφθεί. Και εγώ λέω: άντε και αποκαλύφθηκε. Τι θα γίνει; Η ακτή δεν μπορεί να επανέλθει στην αρχική της κατάσταση. Θα περάσουν δε χρόνια για να βγει άκρη στα δικαστήρια και να υλοποιηθούν αποφάσεις. Δεν υπάρχει σωτηρία, δεν υπάρχει φως. Τι να πει κανείς; Η επιστήμη σηκώνει τα χέρια! Αν ένας πολίτης κτίσει έναν γουμά με μισό τετραγωνικό παραπάνω από το νόμιμο, το κράτος εξαντλεί την ανστηρότητά του! Δεν θα ξεχάσω πριν χρόνια, που υποχρέωσαν οι κρατικοί υπήθυνοι, σε ένα χωριό της Πάφου, ένα ζευ-

γάρι ηλικιωμένων, να κατεδαφίσει την τουαλέτα που τους έχτισαν τα παιδιά τους ενωμένη με το σπίτι, για να μην πρέπει να περπατούν μέσα στη νύχτα έως την άλλη άκρη της αυλής, που ήταν η παλιά τουαλέτα! Η επέκταση με τη νέα τουαλέτα ήταν παράνομη! Να συνεχίσω; Μήπως έχει κανείς καμία ψευδαίσθηση; Λέω, μήπως;

Στην Πάφο, η ακτή μπροστά από το ξενοδοχείο ΑΛΜΥΡΑ είναι σε κακό χάλι εξαιτίας του τεράστιου τοίχου αντιστήριξης ο οποίος στηρίζει τον παραλιακό πεζόδρομο. Τι κι αν φωνάξαμε και ενημερώσαμε ότι δεν φτιάχνουμε ανακλαστικά μέτωπα σε ευάλωτες ακτές; Όλη η μικρή αμμουδιά που είχε δημιουργηθεί με την αφαίρεση ενός κάθετου προβόλου εξαφανίστηκε από τις ανακλάσεις πάνω στον παραλιακό πεζόδρομο, που στοίχισε εκατομμύρια. Το παραλιακό συζέρι, που αν μη τι άλλο δίνει και μια νότα νησιού, περνάει κάθε χρόνο από την απόλυτη ταλαιπωρία μέχρι να εξασφαλίσει άδειες λειτουργίας. Η ζώνη προστασίας της παραλίας, ως κανονισμός, λειτουργεί σαν το μνήμα του Αγίου Νεοφύτου!

Τις κακοποιούμε τις ακτές μας και μετά κλαίμε γιατί έχουμε διαβρώσεις, γιατί

γίνονται χάλια αντί να βελτιωθούν. Η ψευδαίσθηση ότι όσο πιο πολλά και πιο μεγάλα έργα φτιάξουμε πάνω στις παραλίες μας, τόσο καλύτερη ποιότητα ακτών θα έχουμε, καλά κρατεί ακόμα στη νήσο!

Λίγο πιο πέρα, στο παραλιακό μέτωπο προς το Κάστρο, σε κάποια τμήματα

είδα να ξαναμπαίνει το "τοιχούδι"! Ναι, εκείνο που χρόνια οι Παφίτες χρησιμοποιούσαμε ως παγκάκι στους μακρόσυρτους παραδοσιακούς μας περιπάτους από το Κάστρο στα Μπάνια. Εκείνο το "τοιχούδι" που στο όνομα μιας ανάπτυξης κατεδαφίστηκε και έμειναν

έρμαιο των κυμάτων ο παραλιακός δρόμος και τα καταστήματα, και έμειναν και οι Παφίτες χωρίς τον προσφιλή τους χώρο για να κάθονται! Τώρα (δείτε φωτογραφία) το είδα να ξαναγεννιέται! Εδώ η ψευδαίσθηση τελείωσε και η ανάγκη επαναφέρει τη λογική στον χώρο!

"Μέσα σε αυτό το παγκόσμιο πλαίσιο, που είναι κινούμενο και κλυδωνιζόμενο, η πατρίδα μας παραμένει πάντα μια ιδιαιτερότητα. Έζησε πολλά αυτήν την περίοδο, λίγα όμως φαίνεται να διδάχτηκε. Τα τελευταία χρόνια, βιώνει, ωστόσο, μια ιστορική στιγμή της: το τέλος των ψευδαισθήσεων". Αυτό το θέμα μου άρεσε πολύ! Δεν θα μπω στον πειρασμό να γράψω γι' αυτό. Έχουν γραφτεί ήδη πολλά. Ο πανικός που ακολούθησε, φανέρωσε την ανεπάρκεια του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Αντί να δημιουργεί ανθρώπους με κριτικό πνεύμα, τους μπλοκάρει στα πλοκάμια της στερείρας παπαγαλίας και αχρηστεύει την παραγωγική ελευθερία της νεανικής τους σκέψης. Τι τραγωδία για τον τόπο! Πάντως, αν έγραφα ένα άρθρο με αυτό το θέμα, θα υποστήριζα είναι ότι, φευ!, δεν ζούμε το τέλος των ψευδαισθήσεων. Γιατί οι ψευδαισθήσεις τελειώνουν μόνο όταν οι άνθρωποι μπορούν να σκεφτούν ελεύθερα!

ΖΩ! ...σε έναν τόπο πολιτισμού!

Την περασμένη Παρασκευή, στο Εθνογραφικό Μουσείο της Πάφου ζήσαμε μια μαγική βραδιά: κονσέρτο από κουαρτέτο εγχόρδων από την Κρατική Συμφωνική Ορχήστρα της Θεσσαλονίκης, με πρωτοβουλία του ιδρύματος Σόλων Μιχαηλίδης, στην πανέμορφη αυλή του μουσείου! Η ομιλία του καθηγητή Γιώργου Γεωργίου για την ιστορία της μουσικής στην Κύπρο κράτησε το ενδιαφέρον αμείωτο. Η οικοδέσποινες Χρύσω και Φρύνη Ηλιάδη άψογες, γεμάτες κέφι και όνειρο! Στο τέλος, τα κρασιά, προσφορά από το Κτήμα Τσέλεπος, με την ενθουσιώδη Άννα Τσέλεπος να δίνει παλιμό, ήταν το επιστέγασμα μιας βραδιάς με πανδαισία ήχων, γεύσεων και αρωμάτων από

γιασεμί και αλμύρα θάλασσας! Η εκδήλωση στο Εθνογραφικό Μουσείο της Πάφου, σίγουρα καταγράφεται ως μια σπάνια εμπειρία ποιότητας.

Τέτοιες εμπειρίες τις έχει τόσο ανάγκη ο τόπος. Μπράβο σε όλους τους συντελεστές! Και στα επόμενα!

ΕΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

...στη Μαδαρή

Η ΑΚΤΗ και το έργο Junipercy συμμετείχαν την περασμένη Πέμπτη στην εξόρμηση του τμήματος Δασών στη Μαδαρή, αφιερωμένη στο ευ-

ρωπαϊκό δίκτυο προστασίας της φύσης Natura 2000. Μια εκπληκτική περιοχή, μια επί της ουσίας εξόρμηση. Γνωρίζουμε τον τόπο μας, περπατήσαμε στο

μονοπάτι, μάθαμε για τα φυτά και τα πετρώματα, τα πουλιά και τις μυρωδιές! Νιώσαμε άλλοι άνθρωποι.

ΚΔ